

Tháng Tá Đen, Tháng Tá Sáng: Chuyán Thiáu Tá Thiên Nga Nguyán Thanh Thuá và Đái Ủy Võ Bá Lê Thành Long: Tá Đáng Cay Háu Chián...

Mái BA NĂM KHá SAI

Nháng ngày sau 30 tháng Tá, 1975 chác chán là nháng ngày kinh hoàng nhát cho rát nhiáu gia đánh tái mián Nam Viát Nam. Nháng đái vái mát sá ngáoi, nháng ngày áy kéo dài táng nhá vô tán, đán mái máy năm, mà mái ngày là mát thá ká cáa nhác nhán và mái đám là mát tráng canh cáa kinh sá.

Cái giai đán lách sá áy – tuy man rá và đáy tang tháng – nháng ván là mát di sán đác nháng ngáoi trong cuác ôáp và gán giá. Bái vá, cái lách sá áy chính là mát đáu cháng cho niám tin vào đáu thián và sá vát qua cáa nháng ai còn sáng sót sau kinh nghiám háa lò. Đó có lá lý do mà khi đán Má, Cáu thiáu tá Thiên Nga Nguyán Thanh Thuáy đã mang theo 3 vát rát quan tráng đái vái mình. Mát đái gáng tay may tá vái ván, bà đã dùng trong thái gian 13 năm tù cái táo. Hai chiác áo tù – mát báng vái thô, và mát báng len, do chính bà đan lái tá hai chiác áo lánh cũ đã chát cáa hai con gái, do má bà gái vào. Và mát cá thá đã bá phá háy, tháng tát.

Nháng bà cũng mang theo mát gia tài quan tráng hán cá nháng vát cháng này – mát gia tài không ai có thá tách thu, đáu tá, hay phá háy: mát ý chí đá sáng, mát nghá lác phác vá gia đánh và xã hái, và mát niám tin mãnh lái tá Chúa. Chính gia tài này đã là cáu cánh cho bà trong suát 13 năm tù, và quáng đái sau đó.

Trên hai chiác áo tù đó, sá tù – cũng là 'nhân dián' cáa bà trong mái ba năm khá sai – đã bát đáu phai nhát theo năm tháng. Nháng nháng đau đán vá tinh thán lán thá xác ván còn hán sâu. Có lá nháng thá há mát và mát ráoi còn nhá và biát cái bi kách háa lò tái Viát Nam, nháng thá

gißi và nhßng thß hß Vißt ngoßi biên vßn cßn mßt vßn khß chính thßc vß bi kßch này.

Cô dâu Thanh Thủy và chú rể Lê Thành Long.

Đßi u quan trßng là chúng ta không đß cho nhßng sß thßt vß bi kßch này phßi nhßt – nhß nhßng sß tù trên áo nhßng ngßi tù khß sai năm nào. Chúng ta cßn ghi lßi nhßng đau thßng – không vì hßn thù – nhßng vì đß đßu tranh cho Công lý, Hòa bình, Tß do, Bác ái. Đßn bao giß, ngßi Vißt hßi ngoßi mßi có mßt tác phßm nhß Qußn Đßo Ngßc Tß cßa Aleksandr Solzhenitsyn, ngßi đßt gißi Nobel Văn Chßng 1970 vßi nhßng tác phßm vßch trßn cái hßa lò cßa Cßng Sßn Xô Vißt? Nhßng qußn đßo ngßc tß vßn còn hoành hành trên cß thß cßa nhißu con dân Vißt và ngay trên đßt Vißt qua nhßng hßu quß khßc lißt cßa nó. Đßn bao giß chúng ta mßi có mßt Solzhenitsyn cßa Vißt Nam? Vì nßu nhßng đau thßng này đã đßn tß bßt công, thì chúng cũng là mßt mßi đß đßa cho con ngßi ißt tßt cß mßi nßi – nhß nhà tranh đßu dân quyßn Martin Luther King đã nói, "Bßt công ß bßt cß nßi nào là bßt công ß khßp mßi nßi." Xã hßi con ngßi ißt không tách rßi nhau bßi biên gißi hay ngôn ngữ, mà cßng thông trong lý tßng công bßng, bác ái, và

dân chä.

Chiä áo tù ngày nào, tuy nay không còn äm änh trên ngäng i Nguyễn Thanh Thủy näa, nhäng kinh nghiäm mäi ba năm tù khä sai là mät chiä áo đäy gai, vän chäam chäích và làm đau đän tâm hän và thä xác bà. Hai mäi bän năm sau khi ra khäi träi tù, bà vän còn oän oäi trong nhäng bän nhät do giai đäng oan nghiät này täo ra, và nhäng kinh hoàng cäa bän tháng biät giam vän bám riät tâm trí bà. Chúng ta thä cùng bà ngäi träc màn änh cäa quá khä, chäng kiän läi nhäng đäu mà träc nay bà chäa nói đäc väi ai, vì nó quá kinh hoàng và khó khăn đä thuät läi.

Nguyễn Thanh Thủy nhä läi, “Vài hôm sau ngày 30 tháng Tä, 1975, tôi bä gäi đän näi làm viäc cäa äy Ban Quân Quän cäa chä đä Cách Mäng (täc Văn Phòng Khäi Đäc Biät, đäng Cäng Hòa cũ) đä häi cung tä 8 giä sáng đän 4 giä chiäu. Cán Bä Cäng Sän cho biät, lä ra giam cäm tôi luôn, nhäng vì các con tôi còn quá nhä, nên mäi ngày tôi đän đây làm viäc räi vä. Hä cho tôi xäp giäy, cây viät, và muän tôi viät läi quá trình hoät đäng. Mäi ngày tôi chä viät lý läch cäa mình, räi tôi näp, nhäng hä không bäng lòng. Tôi có cho hä biät là tôi không nhä gì cä, và yêu cäu hä cho tôi thäi gian đä täp trung trí nhä. Sau đä, hä giúp tôi bäng cách đän tôi đi vòng quanh khäi Đäc Biät, vào nhäng phòng làm viäc cäa Khäi đä nhìn täng näi xem thäy cái gì còn, cái gì mät. Tôi chú ý đän Văn phòng cäa Träng Cäng Quan E4, näi còn nhäng bän sä đä vä hä thäng hoät đäng, nhäng bän thuyät trình có ám danh công tác, bí sä nhân viên, nhäng không có tên tuäi thät. Tôi nghĩ trong đäu mät kä hoäch đä đäi phó väi Cäng Sän khi bä häi cung.”

Nguyễn Thanh Thủy không chä là mät ngäng i tù cäi täo. Bà còn là vä mät ngäng i tù cäi täo. Chäng bà, Cäu Đäi Tá Võ Bä Lê Thành Long, cũng vào tù sau ngày 30 tháng Tä 1975. Ba ngäng i con nhä cäa ông bà đäc cä gäi gäm läi cho ông bà Ngoäi täi Mä Tho. Tuy nhiên, nhäng cä gäng đä kéo dài thäi gian häi cung cäa bà cũng không giúp bà đäc cä gän gia đình mãi. Đän 15 tháng Sáu, 1975 thì bà bä täp trung vào tù cäi täo. Theo läi bà, thì “Tôi ä chung träi väi tù cäi täo nam, häc täp chính trä ä häi träng, häc quäc ca cäa Cäng Sän và nhäng bài hát đäu tranh chäng Mä Ngäy, làm nhäng bài thu hoäch, phê và tä phê, kiäm đäm, näp cho hä. Tät cä mäi ngäng i phäc vä cho chä đä Viät Nam Cäng Hòa đäu có täi nhiäu hoäc ít. Đä là cách luän täi cäa Cäng Sän. Tôi vào träi tù cäi täo Long Thành, väi mät túi xách đeo vai, mät chiä cä chiäu nhä cho mät ngäng i näm. Thiäu đä mäi thä. Tôi phäi xuäng hä rác cänh dä nhà chúng tôi ä, đä tìm chai, lä, mäy täm tôn đä đäng näc, đäng cäm, thäc ăn... Näc chä đä uäng, không đä täm. Träi tháng sáu mäa đäm đä. Chä träi mäa, tôi gäi đäu täm giät nhä nhäng dòng näc mäa chäy theo mái nhà.”

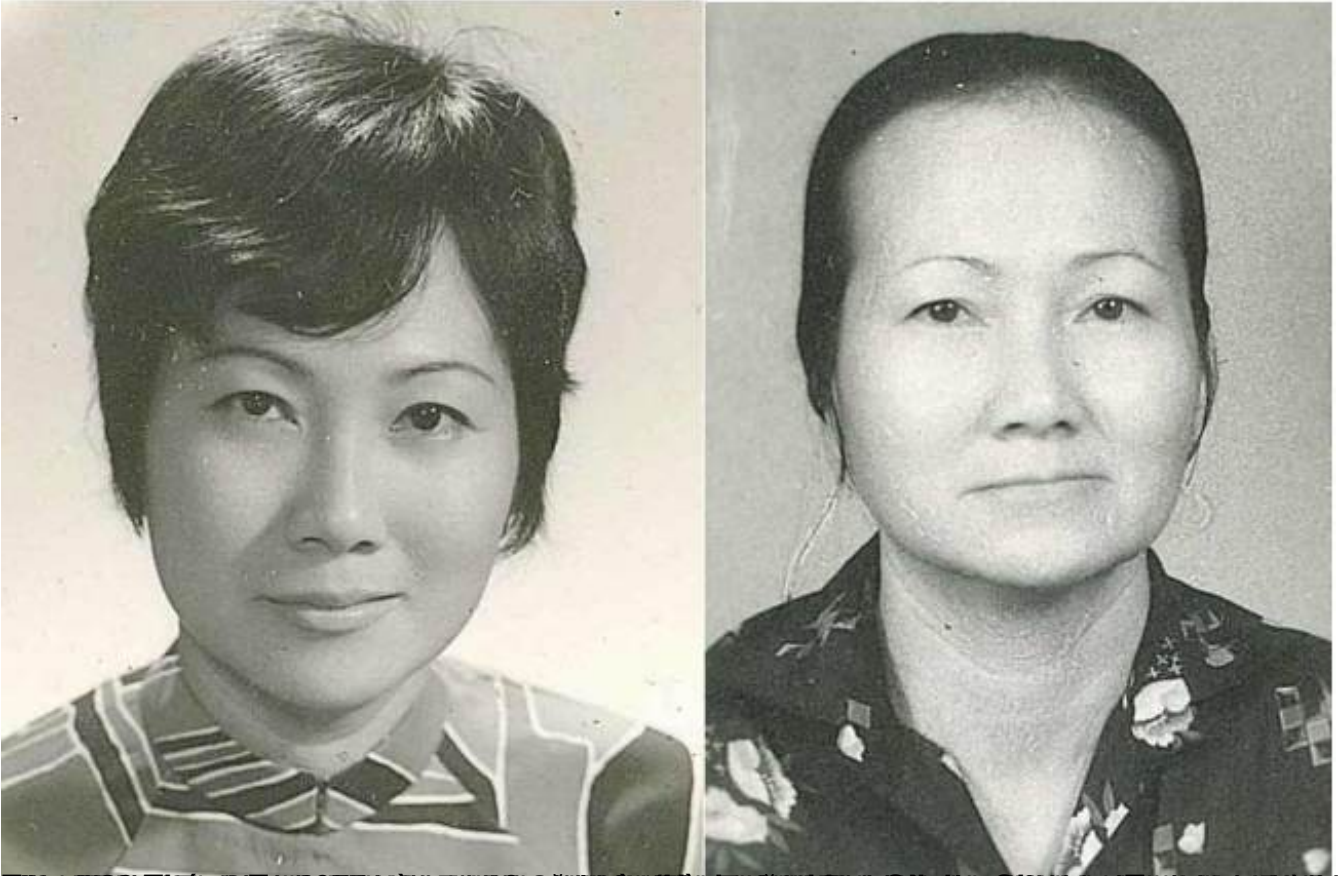
Trong suät thäi gian bä giam mät mình, bà đã canh cánh sä bä bän võ trang muän làm hän nên không bao giä dám chäp mät, đã näm näp khiäp sä mäi đêm khi cai ngäc läng käng xäu chäa

khóa đầu đó giờ a rán rán thăm thám tái. “Vá đêm trá cá cá ai bá đáa đi, thì sáng hôm sau coi nhá mát tích,” bà nói. Hán náa, pháng tián vá sinh căn bán nhát cũng không có. Bà hái táng, “Nói đán nái tiáu tián báng nháng cáu đá chián ngoài trái, máa đám là nó láy lái, và nháng con vái tráng lánh bánh mà ná thì làm sao dám ngái đá tiáu tián, nên tôi đành nín, nhán khát, đái tái mái ra cái nhà tám che báng bán vách lá, đi xong cho vào há rác. Nhá tái cánh này, tôi luôn rán mình, sao tôi cháu nái đá bán nhá thá.”

Bà nói tiếp, “Đáu tháng 10 năm 1975, tôi bá chuyán vá trái giam Thá Đác (tác 16NV). Chá có mát ngái ná bá chuyán là tôi. Tôi á mát mình trong phòng giam và bát đáu các cán bá thám ván, đáu tra tá trung áng đán. Tôi bá kêu lên đêm có, ngày có, bá hái liên tác, hái xong rái bát viát, thu bài. Nháng tháng ngày này, đáu óc tôi quá căng tháng. Cá đêm không buán ngá, táa láng vào vách táng, kê túi quán áo và gái nám đá làm đám táa viát bài há đáu tra.”

vietamproi@gmail.com